

Bekkersschool

Oor, oog en hart voor elkaar

Beleidsplan Sociale Veiligheid

Inhoudsopgave

Inleiding		3
Paragraaf 1	Visie, doelen en uitgangspunten	
	De Vreedzame School als preventiekader	4
	Pesten	4
	Aanpak van pesten en sociale onveiligheid	5
Paragraaf 2	De veiligheidsthermometer	
	Monitoren beleefde Sociale Veiligheid	6
	Het voorkomen van pesten door sociale veiligheid	7
	Een grondwet: basisregels in de school	9
	Van grondwet naar groepsregels en omgangsafspraken	10
	Commissie van leerlingen	10
Paragraaf 3	Bij het overtreden van regels: zinvol straffen	
	Zinvol straffen	11
	Grensoverschrijdend gedrag	13
	Officiële waarschuwing en schorsing	13
	Toezicht bij ons op school	14
Paragraaf 4	Ingrijpen bij plagen en pesten	
	Ingrijpen bij pesten: de oplossingsgerichte aanpak	16
	Digitaal pesten	17
	Antipestcoördinator	17
Paragraaf 5	Schorsing en verwijdering	19
Paragraaf 6	Herstelgesprekken in een Vreedzame Wijk	20
Bijlagen	Startvragen	21
	Schorsingsprotocol	22
	Gymmen op de Bekkers	25

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veilige School van de Bekkers. In dit plan schetsen wij onze visie op het pedagogisch klimaat van de school. Wij zien het werken aan een veilig schoolklimaat in een breed perspectief. We beschrijven hoe wij op verschillende manieren een goed schoolklimaat neerzetten. Het accent van onze inzet ligt op preventie. We willen voorkomen dat er een onveilig schoolklimaat ontstaat. De komende jaren zullen we deze preventieve kant verder gaan versterken. Voor die situaties waarbij preventie niet genoeg is en waarschuwend of bestraffend moet worden opgetreden, beschrijven we een aantal procedures die we dan gebruiken. In paragraaf 1 beschrijven wij onze visie op de Veilige School. Hierin schetsen wij het brede perspectief. Zo maken we onderscheid tussen conflicten, plagen en pesten. Het is belangrijk om dit onderscheid goed te maken. In paragraaf 2 beschrijven we hoe we de sfeer op school monitoren met behulp van een aantal instrumenten die samen de Veiligheidsthermometer vormen. In paragraaf 3 gaan we dieper in op pesten en hoe we dat voorkomen. Als er regels worden overtreden volgt een zinvolle straf. In paragraaf 4 beschrijven we dit 'van fouten kun je leren straf-beleid'. Paragraaf 5 geeft een beschrijving van de manier waarop we ingrijpen bij pesten, de Oplossingsgerichte PestAanpak. In paragraaf 6 is het beleid over schorsen en verwijderen opgenomen en het protocol schorsing van de ASKO.

Tenslotte, we zijn ons er zeer wel van bewust dat het bewaken van een prettig en veilig schoolklimaat onder verantwoordelijkheid van de schoolorganisatie valt. Maar, we kunnen dit niet alleen. Alle betrokkenen bij de school dragen gezamenlijk bij aan de uitkomst van dit beleid. Het toepassen van de regels en vooral het handhaven ervan is mensenwerk waarbij gezamenlijk met alle betrokkenen de juiste interventies worden afgewogen. Daarom vragen we iedereen in en rond de school om op te treden in de geest van de afgesproken lijn en negatieve signalen bij één van de teamleden te melden.

Amsterdam, juli 2019

Paragraaf 1 Visie, doelen en uitgangspunten

De Vreedzame School als preventiekader

Uitgangspunt voor het beleid inzake sociale veiligheid op onze school is het programma van De Vreedzame School.

De Vreedzame School is een programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het programma helpt onze school een gemeenschap te vormen waarin we leerlingen actief aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor elkaar, hun omgeving, voor de schoolgemeenschap en de samenleving.

Met De Vreedzame School besteden we aandacht aan basale sociale-emotionele en burgerschapscompetenties die wenselijk zijn in een democratische samenleving, zoals je verplaatsen in een ander, op een democratische manier met elkaar beslissingen nemen, openstaan voor verschillen tussen mensen, constructief conflicten oplossen, omgangsvaardigheden en verantwoordelijkheid nemen voor de gemeenschap.

Wij willen kinderen op onze school zich niet alleen optimaal laten ontwikkelen in de academische vakken, zoals taal en rekenen, maar wij willen ook een bijdrage leveren aan de sociale en maatschappelijke vorming van leerlingen. Dat het ook goede mensen worden die op hun beurt een bijdrage aan de samenleving zullen leveren. Met elke generatie vormen we immers opnieuw onze samenleving.

Onze school dient ook een school te zijn waar álle kinderen zichzelf kunnen zijn en zich veilig en prettig voelen. Alleen dan kunnen ze leren. We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen.

In dit document geven we duidelijk aan welke grenzen we als school hanteren. Alle ouders krijgen een exemplaar bij de intake met de directeur.

In dit (groeps)intake gesprek en tijdens bijeenkomsten voor ouders over de Vreedzame School leggen we ouders uit wat de Vreedzame School voor hen inhoudt en wat zij zelf kunnen doen. Hieronder werken we deze preventieve maatregelen nader uit.

Pesten

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen;
- verschil in macht tussen pester en gepeste.

We maken onderscheid tussen pesten en *plagen*. Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een *conflict*. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontardt een conflict in een *ruzie*, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan. Pesten is van een andere orde. De

machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelykbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

Pesten behoort tot het repertoire van kinderen, en het wordt gevoed in een cultuur die gekenmerkt wordt door competitie en individualisme. Wij bieden op onze school een sterk tegenwicht: de klas en school moet een positieve sociale gemeenschap te zijn, waarin een expliciete sociale en morele norm aanwezig is die ervoor zorgt dat we oog hebben voor elkaar, dat we rekening houden met elkaar, dat we allemaal verantwoordelijkheid dragen voor de gemeenschap, en dat je het recht hebt om jezelf te zijn, maar dat je dan ook de plicht hebt om ervoor te zorgen dat ieder ander dat recht heeft. Wij willen een school zijn waarin zorg voor elkaar centraal staat. Een school met een klimaat waarin sprake is van verbinding, eerder dan concurrentie of competitie. Een met een 'inclusief' groepsklimaat, waarin niemand wordt buitengesloten. Op die manier voorkomen we in veel gevallen ongewenst gedrag als pesten. Als er toch gepest wordt grijpen we snel in. Zie hieronder.

Aanpak van pesten en sociale onveiligheid

Als er zich dus toch pestincidenten voordoen, gaan we altijd eerst na of het programma van De Vreedzame School (nog) goed wordt uitgevoerd in de betreffende groep. Als dit niet het geval is, wordt hier eerst aandacht aan besteed. Vervolgens is er soms meer nodig. We hanteren daarbij een glijdende schaal: van vroegtijdig ingrijpen bij plagen tot uiteindelijk (als alle andere middelen zijn uitgeput) schorsen of verwijderen van leerlingen. In de figuur hieronder zijn de stappen in de aanpak van pestproblemen aangegeven. In de navolgende paragrafen worden de onderscheiden stappen toegelicht.

Paragraaf 2 De veiligheidsthermometer

Monitoren beleefde Sociale veiligheid

We gaan structureel na of de doelen van De Vreedzame School wel gehaald worden, met behulp van vragenlijsten uit Zien! die we jaarlijks afnemen in de groepen 6, 7 en 8. Dit is een instrument dat inzicht geeft in de *beleving* van de sociale veiligheid van de leerlingen, in de *feitelijke aantasting* van de sociale veiligheid en het *welbevinden* van de leerlingen.

Leerkrachten vullen voor alle groepen de leerkrachtenvragenlijst van Zien! in, waardoor zij systematisch iedere leerling gedurende een bepaalde periode observeren.

Voor de herfstvakantie maken we van de groepen 3 tot 8 een sociogram om tijdig te signaleren of er leerlingen buiten de groep komen te staan.

Ook het 2-jaarlijkse leerlingtevredenheidsonderzoek in de bovenbouw, geeft ons informatie over het beleefde sociale klimaat op school.

Analyse van de resultaten van deze gegevens vindt plaats op drie niveaus:

- * Op individueel niveau zal de groepsleerkracht de resultaten van zijn of haar leerlingen bekijken (de individueel ingevulde vragenlijst), en nagaan of er op individueel niveau direct actie nodig is. Bij opvallende zaken ligt het voor de hand om eerst een individueel gesprekje te voeren met de leerlingen die het betreft. Met name als leerlingen voor een score bij bepaalde vragen 'altijd' of 'onveilig' hebben gekozen (de meest negatieve score) is er reden voor zorg en nader onderzoek. Soms worden de antwoorden van leerlingen beïnvloed door recente, negatieve gebeurtenissen, en moet er niet zo zwaar getild worden aan de uitslag. Maar soms is er sprake van langdurige problematiek, en is er een aanpak nodig.
- * Ook op groepsniveau worden de resultaten geanalyseerd en besproken. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaken van een negatieve uitslag. Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke leerlingen zijn opvallend? Passend bij het gedachtegoed van Vreedzaam is een bespreking met de groep zelf. De groepsleerkracht vat de resultaten samen, en bespreekt deze met de groep.
- * Op schoolniveau (in de stuurgroep Vreedzaam, waarin ook de directie zitting heeft) worden de resultaten van alle groepen besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande jaren. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Zo ja, hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.

Schooljaar 2021/2022 introduceren we op de Bekkers een Veiligheidscommissie: een commissie van leerlingen die zich buigt over hoe veilig de school is en wat er moet gebeuren om de school nog veiliger te maken. We werken dan 3 jaar met de Vreedzame School en hebben dan 2 jaar ervaring met leerlingmediatoren.

Het voorkomen van pesten door sociale veiligheid

Zoals we hiervoor al aangaven leggen we met het programma van De Vreedzame School fundament voor een sterk tegenwicht tegen pestgedrag. We noemen een paar belangrijke elementen van het programma, naast de wekelijkse lessen die leerlingen in alle groepen meemaken.

Uitdragen van een positieve sociale en morele norm

Gedrag wordt voor een groot deel bepaald door de sociale norm in de omgeving. Leerlingen zijn gevoelig voor de vraag: 'wat wordt er hier van mij verwacht?' Om positief gedrag van leerlingen te stimuleren willen we expliciet een positieve sociale en morele norm uitdragen. Dit doen we onder andere door:

- een 'opstekerbord' in de klas waarop leerlingen gecompimenteerd worden voor iets wat ze hebben gedaan;
- de omgangsafspraken en het logo van De Vreedzame School hangen zichtbaar in de school;
- directe correctie van gedrag van kinderen dat haaks staat op de norm;
- aanwezigheid van de directeur bij de ingang van de school om de leerlingen 's ochtends te begroeten, hen aan te spreken op rennen, een opsteker te geven, belangstellend te informeren, enzovoort.

De klas en school: een gemeenschap

We willen alle leerlingen het gevoel geven dat ze onderdeel zijn van de leefgemeenschap die de school en de klas vormen, dat hun aanwezigheid 'verschil maakt' en dat de klas of de school minder leuk zijn als hij of zij er niet bij is. Dit doen we onder andere door kinderen veel te laten samenwerken met verschillende leerlingen (met behulp van coöperatieve werkvormen), door samen omgangsafspraken te maken, samen te bedenken welke taken er in de klas zijn en die met elkaar verdelen, of als klas presentaties voor andere klassen te verzorgen. In het begin van het schooljaar besteden we veel aandacht aan de vorming van een positieve groep in alle klassen (met de lessen van blok 1 van De Vreedzame School) en een positieve school. Het maakt veel uit of leerlingen zich verbonden voelen met de school als geheel en de school als een gemeenschap ervaren. Die gemeenschap bestaat dan – als het goed is – uit alle andere leerlingen, alle leerkrachten en alle ouders.

Op onze school vinden we het daarom belangrijk dat alle leerlingen alle leerkrachten kennen. Daarnaast zorgen we ervoor dat nieuwe leerkrachten zich altijd voorstellen aan de hele school. Soms gebeurt dit plenair bij een viering, maar soms gaat de leerkracht even de klassen rond. Kinderen kunnen de leerkracht dan vragen stellen nadat hij of zij zich heeft voorgesteld.

Investeren in de relatie met de leerlingen

We vinden het heel belangrijk dat alle leerlingen een goede relatie hebben met hun eigen leerkracht. Dat is een belangrijke voorwaarde voor een gevoel van veiligheid. We vragen van onze leerkrachten dat ze investeren in het leren kennen van de eigen leerlingen en in de onderlinge relatie. Ieder kind moet voelen dat het er toe doet, dat de leerkracht het fijn vindt dat hij of zij er vandaag weer is. Alle leerkrachten zorgen ervoor dat ze aan het begin van het jaar tussen de bedrijven door met iedere leerling een gesprekje voeren over persoonlijke zaken als: dingen waar ze tegenop zien, die ze leuk vinden of spannend, hoe het thuis gaat en wat ze

graag doen na schooltijd. Ouders vullen aan het begin van het schooljaar drie vragen in voor de nieuwe leerkracht van hun kind die helpen om verwachtingen helder te krijgen (bijlage 1)

Leerlingen worden mede verantwoordelijk

Als de klas een gemeenschap is, dan voelen leerlingen zich betrokken bij en medeverantwoordelijk voor wat er gebeurt in de klas. Bij ons op school krijgen leerlingen een stem, en leren zij die stem op een verantwoorde wijze te gebruiken. We geven leerlingen niet zozeer een stem om op te komen voor hun eigen belang, maar we willen dat ze zich medeverantwoordelijk gaan voelen voor het algemeen belang. We willen dat zij hun steentje bijdragen aan het algemeen belang, aan de gemeenschap. En daar zullen ze zich eerder verantwoordelijk voor voelen als ze ook echt mogen meedenken en als ze serieus worden genomen.

Zo werken we met leerlingmediatoren, met commissies in de klas, met schoolcommissies rond groepsoverstijgende zaken, en met groepsvergaderingen waarin leerlingen mee mogen beslissen over zaken die hun aangaan. We laten oudere kinderen jongere kinderen helpen bij allerlei activiteiten. En – specifiek gericht op ongewenst gedrag als pesten – leren we de leerlingen dat ze op kunnen en moeten komen voor gepeste medeleerlingen, dat ze ‘verdedigers’ kunnen zijn.

Luisterouders en luisterjuf (vacatures)

In het trappenhuis hangt een brievenbus van de Luisterouders en luisterjuf. Leerlingen kunnen hier anoniem en/of ongezien een briefje indoen om hun hart te luchten of een gesprekje aan te vragen. Soms is het fijn om met een relatief onbekende volwassene eens te praten over je gevoelens of een situatie. De luisterouders en luisterjuffen maken in het begin van het schooljaar een rondje langs de groepen om zichzelf voor te stellen en de brievenbus onder de aandacht te brengen. Bij post in de brievenbus overleggen de luisteraars wie het beste met de leerling in gesprek kan gaan. Deze gesprekken zijn in principe vertrouwelijk, tenzij er sprake is van een onveilige situatie.

Opstekers

We streven dus naar een positief sociaal klimaat, waarin ieder kind zich veilig voelt, waarin respect is voor elkaar en waarin iedereen makkelijk samenwerkt met iedereen. Een op het eerste gezicht eenvoudig, maar zeer belangrijk middel om hier toe te komen is het geven van ‘opstekers’, of complimenten.

Kinderen (niet alleen kinderen, dat geldt helaas ook voor ons volwassenen) hebben de neiging om de negatieve gedragingen te benoemen, en het positieve als vanzelfsprekend te beschouwen. In De Vreedzame School leren we iedereen heel bewust positief gedrag te benoemen in de vorm van een ‘opsteker’.

Als iedereen in de groep in staat is om elkaar complimenten te geven, en zo hun waardering voor elkaar uit te spreken, ontstaat er langzamerhand een steeds positievere sfeer in de groep. En daarmee een cultuur waarin het normaal is om de nadruk te leggen op wat goed gaat. Een klimaat waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, zich gewaardeerd weten, het gevoel hebben dat het er toe doet dat ze er zijn.

Een grondwet: basisregels in de school

Pesten lijkt vaker voor te komen in een weinig gestructureerde omgeving en in een omgeving waar leerlingen onvoldoende voelen wat de sociale norm is. Duidelijke regels in de klas en in de school zijn dus van belang. Bij ons op school hebben we een grondwet: een set basisregels die in de groepen verder uitgewerkt worden in concrete afspraken over het gedrag in de groep.

Die grondwet komt voort uit onze pedagogische doelstellingen (de belangrijkste waarden) van de school. De Vreedzame School biedt hiervoor een expliciet pedagogisch kader. Zoals eerder vermeld, is het streven met het programma van De Vreedzame School dat leerlingen:

- op een democratische manier gezamenlijk besluiten kunnen nemen;
- conflicten constructief kunnen oplossen;
- zich zorgzaam en verantwoordelijk opstellen ten aanzien van de gemeenschap;
- openstaan voor verschillen tussen mensen.

Deze doelen zijn terug te vinden in de thema's van de lesblokken, in positieve bewoordingen gevat:

- 1 We horen bij elkaar
- 2 We lossen conflicten zelf op
- 3 We hebben oor voor elkaar
- 4 We hebben hart voor elkaar
- 5 We dragen allemaal een steentje bij
- 6 We zijn allemaal anders.

Onze grondwet luidt:

- Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort
- Wij zorgen ervoor dat iedereen zichzelf kan zijn
- Wij lossen conflicten samen op
- Wij helpen elkaar
- Wij dragen allemaal een steentje bij

We gaan graag met ouders in gesprek over onze grondwet.

Van grondwet naar groepsregels en omgangsafspraken

De basisregels in de grondwet vormen een soort 'kapstok' waaraan de groepsregels worden 'opgehangen'. In de lessen van De Vreedzame School (in blok 1) wordt samen met de leerlingen gesproken over de grondwet, de eigen groepsregels en de omgangsafspraken die elke klas met elkaar wil maken om ervoor te zorgen dat het voor iedereen in de klas prettig en veilig is. De regels worden door volwassenen opgesteld, de leerlingen maken samen (omgangs)afspraken. Aan het begin van het jaar, tijdens blok 1, maakt iedere leerkracht in zijn of haar groep bekend welke groepsregels er gelden in de klas. Daarbij wordt de link gelegd met de grondwet op schoolniveau, zodat kinderen begrijpen dat de groepsregels afgeleid zijn van de grondwet. 'De grondwet geldt voor de hele school en dit zijn de regels van de groep!' Om die reden zijn de grondwetregels in iedere groep aanwezig. Vervolgens wordt in elke groep samen met de leerlingen omgangsafspraken gemaakt en op een afsprakenposter vastgelegd: 'Zo willen we het in onze groep'.

Aanleren en handhaven van gedragsregels

Met het opstellen van gedragsregels zijn we er nog niet. Gedrag dat bij een bepaalde regel hoort, moet vrijwel altijd worden aangeleerd. Dus, zeker bij jonge leerlingen, oefenen we de gedragsregels met de hele klas. Het opstellen van regels en het aanleren van het bijbehorende gedrag is op zich ook nog niet voldoende. Het handhaven van regels vraagt ook iets aan gedrag van de leerkracht (of andere volwassenen in de school). Bijvoorbeeld:

- modelgedrag vertonen;
- leerlingen herinneren aan de regel;
- leerlingen bevragen als ze zich toch niet aan de regel houden en een opsteker geven als ze het vervolgens wel doen;
- met de leerlingen meelopen, of boven of beneden staan kijken op de trap;
- leerlingen aanspreken die zich niet aan de regel houden.

Om het naleven van gedragsregels te bevorderen, is het tevens van belang dat:

- alle leerkrachten in de klassen (indien nodig) regelmatig terugkomen op een of meer regels waar de leerlingen moeite mee hebben door de gedragsinstructie in de klas te herhalen;
- alle volwassenen in de school helpen bij het toezicht houden op het naleven van de regel; het team maakt afspraken over wie op welke plek toezicht houdt.

Commissies van leerlingen

Wij kiezen ervoor als school om bij het bevorderen van de fijne sfeer en sociale veiligheid binnen de school zoveel mogelijk de leerlingen in te schakelen. Zodra er een gevoel van onveiligheid wordt gesignaleerd, bespreken we dat in het team én we betrekken de leerlingen erbij om na te denken over wat er nodig is om een als onveilig ervaren situatie of locatie weer veilig te maken. Dat doen we o.a. met behulp van commissies.

Wanneer het gaat om een situatie waarbij de hele school betrokken is, vragen we uit alle groepen een leerling te laten deelnemen aan het overleg binnen de commissie, eventueel door de groep op democratische wijze gekozen. Soms gaat het alleen een deel van de leerlingen aan of slechts één groep; dan zijn alleen de leerlingen uit die groep betrokken bij de commissie.

Paragraaf 3 Bij het overtreden van de regels: zinvol straffen

Zinvol straffen

Er zullen altijd situaties zijn waarbij leerlingen de regels overtreden en zich niet houden aan afspraken. We stellen ons dan altijd de vraag: wat heeft dit kind te leren? En we verwachten dan geen wonderen: ook op school doen kinderen bij herhaling dingen die niet mogen, ook al beloofden ze beterschap. Het vraagt pedagogische tact om in te schatten of een kind opzettelijk en intentioneel de grens overschrijd, of zich mee laten slepen door emoties en daarin over de schreef gaat. Beide situaties vragen een andere benadering.

Bij ernstige overschrijdingen van de grenzen zijn maatregelen of straffen nodig. Uiteraard straffen we bij ons op school af en toe leerlingen. Er zijn enkele voorwaarden voor een 'zinnvolle' straf, een straf die kan leiden tot verandering van gedrag. Wil een straf zinvol zijn, dan moet rekening worden gehouden met de behoefte van de leerling aan relatie, autonomie en competentie:

- Relatie: we spreken de leerling individueel aan, op zo'n manier dat de relatie niet verbroken is. We laten zien dat het om het gedrag gaat en niet om de persoon. We helpen hem of haar de fout te herstellen. ('Wout, ik vind je een leuke jongen hoor, maar wat je nu hebt gedaan, kan echt niet!')
- Autonomie: We zorgen ervoor dat de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem, van het vinden van een oplossing, het maken van een plan en het uitvoeren van dat plan. ('Wat heb je bedacht om dit te gaan oplossen?')
- Competentie: We gaan ervan uit dat de leerling zelf met een goede oplossing komt en die ook uitvoert. En we laten onze waardering blijken als dat lukt. ('Ik weet zeker dat je daartoe in staat bent. Zo ken ik je. Fijn dat je dat zo hebt gedaan!')

Een ander belangrijk aspect van een 'zinnvolle' straf is eigenaarschap. Straffen kunnen tot gedragsverandering leiden als de dader de straf als zinvol ervaart. Dat gebeurt vaak pas als de leerling mede-eigenaar wordt van het probleem en vervolgens zelf wil nadenken over de oplossing ervan. We steken dus eerst tijd en energie in het bewust maken van de leerling dat het vooral zijn of haar probleem is. Daarna kan de leerling gevraagd worden of hij of zij er iets aan wil doen en indien dat het geval is, luidt de vraag: 'En hoe denk je het op te lossen?' De 'straf' zal dan in het licht komen te staan van 'herstellen': soms daadwerkelijk de (fysieke) schade herstellen, soms het vertrouwen weer winnen, enzovoort.

Straffen dienen zo twee doelen:

- Begrenzen van gedrag door een duidelijke afkeuring van ongewenst gedrag
- Het leer-moment aangrijpen voor het bevorderen van zelfinzicht bij de leerling.

Om een straf zinvol te laten zijn is het wenselijk dat binnen de school dezelfde aanpak wordt gekozen. De opsomming op pagina 13 helpt ons team om zo veel mogelijk uniform te werken.

Leren	Straf	Belonen
1e waarschuwing	Nadenkformulier	Een klusje doen
2 ^e waarschuwing	Nadenkformulier en gesprekje met de leerkracht alvorens leerling terug kan in de groep	Een spelletjesmiddag enzovoorts
Oefenkaart met beloning of blokjessysteem	Taakstraf (bij beschadiging)	Zelf mogen kiezen welke activiteit
Een visueel hulpmiddel in de groep waarop kinderen zichtbaar maken hoe rustig of opgefokt ze zijn.		
Een afgesproken tijd werken bij een andere juf (iedere groep heeft een vaste afkoelgroep op de eigen gang)	Buitensluiten van een activiteit (ouders worden op de hoogte gebracht).	Voorleesverhaal
Een afgesproken tijd werken bij de directeur	Nablijven met een leertaak of taakstraf (ouders worden op de hoogte gebracht).	Langer buitenspelen
Individuele training of coaching (bv Alles Kidzz)	Een officiële waarschuwing*, schriftelijk vastgelegd en afgegeven tijdens een gesprek in aanwezigheid van ouders.	Helpen bij de kleuters
	2 ^e officiële waarschuwing met aankondiging.	
	Interne schorsing. Een dag in een andere klas werken.	
	3 ^e officiële waarschuwing en een dag schorsing (volgens schorsingsprotocol ASKO, bijlage 3)	

Grensoverschrijdend gedrag

Wat verstaan wij onder grensoverschrijdend gedrag?

- Respectloos gedrag naar leerkracht toe.
- Verbaal geweld naar leerkracht toe.
- Verbaal geweld (ook digitaal) naar medeleerling wat uitmond in pesten.
- Fysiek geweld naar leerkracht of medeleerling.

Alle leerlingen en ouders vanaf groep 3 weten wat wij onder grensoverschrijdend gedrag verstaan en kennen het stappenplan dat dan in werking treedt:

1. De leerkracht zegt: "Dit gedrag maakt het onveilig in de groep. Met dit gedrag kun je niet in de groep zijn".
2. Een medeleerling haalt de achterwacht.
3. De achterwacht heeft een kort gesprek met de leerling waarin wordt herhaald dat dit gedrag de veiligheid binnen de school aantast.
4. Er wordt een aantekening in parnassys gemaakt.
5. Deze leerlingen worden voor een kwartier/uur/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de achterwacht (ambulante collega's volgens een rooster).
6. Bij herhaling; de achterwacht bespreekt met de leerling hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt vertoond en worden de ouders worden hiervan op de hoogte gesteld door middel van een (telefonisch) gesprek.
7. De directie wordt in kennis gesteld (als die zelf geen achterwacht is).
8. De leerling mag de volgende dag in de eigen groep laten zien dat het zich wel aan de schoolregels kan houden.

*Officiële waarschuwing en schorsing

Met een *eerste officiële waarschuwing* wordt een grens aangegeven: de leerling verstoort het leerklimaat in de groep of brengt de veiligheid van een of meer andere leerlingen in gevaar. De waarschuwing wordt in een gesprek waarbij de ouders aanwezig zijn uitgereikt. Het is voor ouders en leerling duidelijk dat er een grens overschreden is.

De groep wordt op de hoogte gesteld dat de waarschuwing is uitgedeeld. Dit heeft een aantal redenen:

- Eenduidigheid naar leerlingen toe: dit is wat er is gebeurd
- Duidelijkheid: we accepteren dit gedrag niet
- Hulp: alle klasgenoten kunnen de gestrafte leerling helpen om zich te leren beheersen.

Een waarschuwing is 7 weken geldig. Daarna wordt hij ingetrokken.

In een *tweede waarschuwing* worden eisen gesteld aan de gewenste gedragsverandering, de termijn waarop verbetering zichtbaar moet zijn en eventueel welke hulp de leerling daarbij krijgt/moet aanvaarden. In de waarschuwing is opgenomen dat het schorsingsprotocol in werking treedt bij een 3^e waarschuwing.

Bij de 3^e *waarschuwing* treedt het schorsingsprotocol in werking. De directeur stelt de afdeling leerplicht van de gemeente en het schoolbestuur op de hoogte, aangezien het hier een schorsing van een dag betreft. Alleen de directie kan het besluit nemen tot schorsing en dit wordt vastgelegd in een brief.

In geval van herhaling kan de school overgaan tot schorsing van meerdere dagen. In dat geval wordt de afdeling leerplicht van de gemeente bij het vervolgtraject betrokken. Ouders hebben het recht om binnen vijf werkdagen bij het schoolbestuur bezwaar te maken tegen de schorsing.

Toezicht bij ons op school

Het houden van toezicht is van groot belang wanneer we willen werken aan de veiligheid binnen de school. Leerlingen hebben (naast gelegenheid om te oefenen met zelfstandigheid, en naast ondersteuning daarbij van volwassenen) ook altijd toezicht nodig. Leerlingen houden zich niet vanzelfsprekend aan regels en zijn geneigd grenzen te verkennen. Ze hebben het nodig dat die grenzen worden aangegeven door volwassenen. Bovendien kan in een situatie waarin onvoldoende toezicht en dus onvoldoende 'leiding' is, onveiligheid in een groep leerlingen sluipen.

De risicovolle periodes op een schooldag zijn de overgangen van bijvoorbeeld de klas naar het gymlokaal of naar het schoolplein, de pauzes op het plein, het overblijven en de tijdstippen vlak voor of vlak na het begin van de school. Wij hebben met ons team duidelijke afspraken gemaakt rondom het toezicht op verschillende plekken gebeurtenissen:

- schoolplein (bij in- en uitgaan van de school)
- schoolplein (pauzes)
- de trappen in school (bij binnenkomst, in pauzes en naar huis gaan)
- bij feesten en voorstellingen in de aula
- de toiletten
- de gangen bij het in- en uitgaan van de klassen.

Behalve de afspraken die we als team hebben gemaakt over ons eigen gedrag bij het toezicht, hebben we samen met de leerlingen geformuleerd welk gedrag van de leerlingen in welke situaties wordt verwacht.

Bij het in- en uitgaan van de school:

Op onze Vreedzame School vinden we het belangrijk dat de kinderen, de ouders en andere bezoekers zich welkom voelen in onze school. We willen aan de kinderen laten merken dat elk kind er toe doet. Het is belangrijk dat jij er bent! Het in- en uitgaan van de school is een uitgelezen kans om op een ontspannen manier contact te maken met kinderen én ouders uit verschillende groepen. Alle professionals in de school zijn hier zowel in de ochtend als in de middag bij betrokken. We hebben hierover de volgende specifieke afspraken gemaakt:

- De entree van de school ziet er uitnodigend en verzorgd uit.
- Er hangt een grote agenda van de week (op een flipover) de bijzondere activiteiten die die week plaats zullen vinden).
- Er zijn afspraken over de tijd waarop de deur open- en dichtgaat.
- De directeur staat bij de deur als deze open gaat en verwelkomt elk kind persoonlijk door hem of haar een hand te geven en goedemorgen te wensen.
- De ouders worden aangekeken en gedag gezegd.
- Ook de leerkrachten verwelkomen de kinderen in de klas met het geven van een hand.
- Alle professionals hebben een vaste plek bij het in- en uitgaan van de school. Zij houden daarbij ook goed zicht op de trappen en gangen.
- De leerkrachten voelen zich verantwoordelijk voor álle kinderen en stralen dit ook uit.
- Er wordt op een vriendelijke doch duidelijke manier omgegaan met telaarcomers. Hier zijn afspraken over gemaakt.
- Bij het uitgaan van de school loopt de leerkracht of andere professionals mee 'naar buiten' en gebruikt deze gelegenheid om contact te maken met ouders.

Bij gymnastiek:

- We lopen op een afgesproken manier naar de gymzaal en terug naar de school.
- In de kleedkamers gedragen we ons volgens duidelijk afgesproken regels.
- We helpen bij het klaarzetten en opruimen van de materialen.
- We begroeten bij binnenkomst de gymleerkracht.
- Conflict lossen we met elkaar op.
- De groepsleerkracht haalt de kinderen op bij de gymzaal zodat de gymleerkracht een korte overdracht kan doen over het verloop van de gymles.

In bijlage 2 zijn alle afspraken over gymmen op de Bekkers opgenomen.

Op de gang en in de aula:

- We lopen op een afgesproken manier op de gang.
- We gaan via afgesproken routes naar onze klas.
- Op de gang en in het trappenhuis lopen we rustig.
- In de aula en de gang mag je (samen)werken: maximaal met 3 leerlingen.
- Je gebruikt daarbij je fluisterstem.

Tijdens een voorstelling en uitjes:

- We hebben duidelijke regels voor ons gedrag bij een voorstelling en leven die na.
- Leerlingen dragen bij bezoeken buiten de school een Bekkers t-shirt voor de herkenbaarheid.

Paragraaf 4 Ingrijpen bij plagen en pesten

We zijn attent op **plaagsituaties** in en rond de school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare, en kan makkelijk overgaan in ruzie, of zelfs pesten. We besteden er in de lessen van blok 1 aandacht aan. Als plagen serieus wordt, ondersteunen we de geplaagde leerling om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag. Soms schakelen we een buddy in: een medeleerling die de geplaagde leerling helpt er een einde aan te maken. Ook kunnen we de mediators vragen te helpen.

Ingrijpen bij pesten: de oplossingsgerichte pestaanpak (OPA)

Hoeveel we ook doen aan preventie, pesten kan altijd nog voorkomen. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of aan de preventieve kant nog wel voldoende wordt gedaan, zoals in het voorgaande is beschreven (en of het programma van De Vreedzame School (nog) wel goed wordt uitgevoerd). Maar soms is er meer nodig. In de eerste plaats vragen we altijd aan andere leerlingen om te helpen. Met name populaire leerlingen kunnen belangrijk zijn als 'verdedigers'.

Als er meer nodig is hanteren wij een aanpak van pesten die goed past bij de uitgangspunten van De Vreedzame School: de Oplossingsgerichte Pestaanpak (OPA). De aanpak bestaat uit een aantal achtereenvolgende gesprekken tussen een leerkracht (of IB-er) en leerlingen. Eerst met de gepeste leerling alleen. Vervolgens met een zorgvuldig samengestelde groep leerlingen, inclusief de pester(s). Dit is de groep die voor verandering en steun gaat zorgen. Belangrijke elementen van de aanpak zijn: geen schuld, verwijten of straf, we gaan uit van het goede in ieder kind, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht, en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen.

In deze aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

1. **Gesprek met het gepeste kind.** De leerkracht (of een ander teamlid van de school) praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp wil, en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zijn zo'n 5 tot 8 medeleerlingen, waaronder leerlingen die de gepeste noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester en meelopers of buitenstaanders; liefst ook een verdeling van jongens en meisjes. We vragen in dit gesprek aan de leerling of hij of zij wil dat de ouders op de hoogte zijn van de gesprekken. Als een externe of een andere volwassene (niet de eigen groepsleerkracht) binnen de school deze gesprekken gaat voeren, lichten we de ouders altijd in.
2. **Gesprek met de steungroep.** Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.
3. **Tweede gesprek met de gepeste.** Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.
4. **Tweede gesprek met de steungroep.** Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.

Soms moet deze cyclus nog een of meerdere keren herhaald worden om er voor te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert.

Digitaal pesten

Bij digitaal pesten, online pesten of cyberpesten is de basis van de aanpak dezelfde als bij 'klassiek' pesten. Wat je in het 'echte leven' niet mag, mag je online ook niet! Dat online communiceren anders verloopt dan offline communiceren en risico's met zich mee brengt, daarvan zijn kinderen zich, zeker op de basisschool, nog niet altijd bewust. Daarom vinden wij het belangrijk om kinderen leren om te gaan met sociale media, en dat we kinderen opvoeden tot *digitaal* burger.

We hebben duidelijke afspraken gemaakt over digitaal pesten en over online communiceren. Vanaf het moment dat mobieltjes een rol gaan spelen in de groep gaat de groepsleerkracht met de groep in gesprek over de manier waarop ze hiermee om kunnen gaan. We zetten direct ook op dit terrein een duidelijke norm neer: 'Zo doen we dat hier op school met sociale media!' Problemen op dit gebied worden direct gebruikt als 'teachable moments', als een gelegenheid om afspraken te maken over het gebruik van sociale media, bijvoorbeeld de groepsapp. Ook bij digitaal pesten spelen we zo vroeg mogelijk in op signalen. We stimuleren leerlingen zelf om incidenten direct te melden bij de leerkracht. Vervolgens nemen we onmiddellijk de tijd om hierover met de leerling(en) te praten.

Afhankelijk van wat de betrokken leerling hierin aangeeft en afhankelijk van onze inschatting of dit in de groep besproken kan worden, maken we dit bespreekbaar in de groep. Alleen als de betrokken leerling (eventueel in overleg met zijn of haar ouders) dit zelf wil.

In het kader van De Vreedzame school besteden we vanaf groep 5 geregeld aandacht aan online communiceren.

Antipestcoördinator

Van scholen wordt verwacht dat ze een teamlid (of meerdere teamleden) belasten met de taak om het beleid ten aanzien van pesten te coördineren, die tevens als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert. Wij kiezen ervoor om deze taak mee te nemen in het bredere perspectief van de pedagogische opdracht van de school, en de domeinen van sociale competentie en burgerschapsvorming.

De taken van een 'antipestcoördinator' zijn op onze school zal opgenomen in de taken van de coördinator Vreedzame School (of van de stuurgroep Vreedzame School). De taakomschrijving van een coördinator (of stuurgroep) Vreedzame School kan er als volgt uitzien:

- Ontwikkelen, actualiseren en levend houden van beleid en aanpak m.b.t. burgerschap/De Vreedzame School binnen het curriculum en het sociaalpedagogische klimaat van de school.
- Het bijhouden van literatuur over vakdidactisch onderwijs en zich op de hoogte houden van onderzoek en ontwikkelingen mede in het kader van de wet BiO.
- Adviseren bij de keuze, aanpak en implementatie van nieuwe methodes en/of materialen of software op het terrein van burgerschap/De Vreedzame School.
- Op verzoek fungeren als vraagbaak en luisterend oor voor collega's, ondersteunen van beginnende collega's op het betreffende vakgebied, bieden van klassenconsultatie en nabespreking.
- Draagt bij aan de versterking van de inhoudelijke kennis en didactiek in het team op het vakgebied.
- Bij directie adviseren naar aanleiding van de analyse van kengetallen (bijv. de Veiligheidsthermometer) bij het bieden van een passend onderwijsaanbod op het vakgebied.

- Bewust bezig zijn met goed (vakdidactisch) onderwijs, experimenteren en onderzoeken. Deelnemen aan conferenties en studiedagen en informatie doorspelen.
- Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van De Vreedzame School.
- Zorg dragen voor afname kwaliteitszorginstrument Vreedzaam (waaronder Vragenlijst Groepsklimaat, Veiligheidsthermometer, Borgingsinstrument).
- De Vreedzame School agenderen in de teamvergaderingen.
- Inscholen en coachen nieuwe leerkrachten.
- Fungeren als contactpersoon voor De Vreedzame Wijk.
- Organiseren ouderbijeenkomsten rondom De Vreedzame School.
- Verzorgen van de nieuwsbrieven voor ouders over De Vreedzame School.
- Het zorg dragen voor de zichtbaarheid van De Vreedzame School in lokalen, gangen en andere plekken in en om het gebouw.
- Verzorgen van de jaarlijkse mediatoerentraining.
- Fungeren als contactpersoon voor de leerlingmediatoren; regelmatig evaluatie met mediatoren.

Paragraaf 5 Schorsing en verwijdering

Als de veiligheid van leerlingen, leerkrachten, ander personeel of ouders in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan; het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Als er een noodzaak is om stevig op te treden, dan hanteren we onderstaand protocol dat voor alle betrokkenen helder aangeeft welke stappen worden gezet als er sprake is van een extreme situatie.

Leerlingen die het gevoel van veiligheid van anderen schade toebrengen door hun houding of gedrag (te denken valt aan: vechten, slaan, bedreigen, schelden e.d.) waardoor medeleerlingen en/of leerkrachten zich onveilig voelen, kiezen ervoor zich niet aan de schoolregels te houden en op die manier hun verbinding met de groep te verbreken:

- Deze leerlingen worden voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de locatieleider.
- De ouders worden hiervan in een gesprek op de hoogte gesteld door middel van een gesprek. De locatieleider bespreekt met de leerling hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt vertoond.
- De directie wordt in kennis gesteld.
- De leerling mag de volgende dag in de eigen groep laten zien dat het zich wel aan de schoolregels kan houden. Verschillende vormen van hulp (zie boven) kunnen hiertoe worden ingezet.

Als een dergelijke situatie zich herhaaldelijk voordoet, volgt er een gesprek tussen school en ouders. Hierin wordt nagegaan welke extra begeleiding en afspraken nodig zijn. Tevens worden de ouders op de hoogte gesteld van een vervolprocedure als het gedrag niet tijdig in positieve zin verandert. Als zich – na dit gesprek – toch weer een vergelijkbare situatie voordoet, worden de ouders opgebeld en gevraagd hun kind te komen halen of de volgende dag thuis te houden. Ook dan mag het kind de dag erna weer in de groep terugkeren. De afdeling leerplicht van de gemeente en het schoolbestuur worden op de hoogte gesteld, aangezien het hier een schorsing van een dag betreft. Alleen de directie kan het besluit nemen tot schorsing en dit wordt vastgelegd in een brief.

In geval van herhaling kan de school overgaan tot schorsing. Wij hanteren hierbij het schorsingsprotocol dat voor alle ASKO scholen geldt (bijlage 3). In dat geval wordt de afdeling leerplicht van de gemeente bij het vervolgtraject betrokken. Ouders hebben het recht om binnen vijf werkdagen bij het schoolbestuur bezwaar te maken tegen de schorsing.

Verwachtingen aan ouders

Ouders die hun kind toevertrouwen aan onze school, geven bij inschrijving aan dat zij de regels op onze school respecteren en uitdragen. Bij problemen of conflicten met andere volwassenen, zoekt de ouder contact met de directie van de school om een oplossing voor het probleem te zoeken.

Ouders die grensoverschrijdend gedrag vertonen, kunnen door het bestuur een (tijdelijk) schoolverbod opgelegd krijgen.

Paragraaf 6 Herstelgesprekken in een Vreedzame Wijk

De hiervoor beschreven Oplossingsgerichte pestaanpak is niet altijd mogelijk, of geeft soms geen resultaat: de pester stelt zijn of haar gedrag niet bij. Soms zijn de peestsituaties zo ernstig dat er iets anders moet gebeuren. Of soms wil de gepeste leerling niet meewerken. Soms valt de pester in herhaling en komt de grens van het toelaatbare in de school in het vizier.

Ter bescherming van de gepeste leerling zullen we – als alle pogingen (inclusief externe hulpverlening en een laatste waarschuwing) geen resultaat hebben gehad - moeten overgaan tot schorsing of verwijdering. Een dergelijke noodoplossing is natuurlijk geen oplossing van het probleem. Vaak blijven de leerlingen elkaar ontmoeten in de buurt. Het onopgeloste probleem krijgt dan mogelijk een vervelend vervolg buiten school. Om die reden geven we, voordat de fase van schorsing en/of verwijdering ingaat, aan de betrokkenen een laatste kans om de situatie te herstellen.

We gebruiken hierbij de vorm van herstelgesprekken. Alle betrokken partijen uit de wijk (denk aan na-schoolse opvang, jongerenwerk, wijkagent enzovoorts) komen bij elkaar met als doel om de 'schade' te herstellen. Het gaat dan niet alleen om herstel van de (materiële of emotionele) schade, maar vooral ook om het herstel van de relatie. Naast de pester en het gepeste kind worden bij voorkeur ook anderen (familieleden, vrienden, andere betrokkenen) bij het gesprek betrokken. Een voorwaarde voor een dergelijk herstelgesprek is uiteraard dat de pester (en diens ouders) verantwoordelijkheid willen nemen voor het aangedane leed, het aanhoren van het verhaal van het gepeste kind (en diens ouders) over de zware gevolgen van het pesten, en dat zij bereid zijn excuses te maken. De basisvragen die centraal staan bij herstelbijeenkomsten zijn:

- Wat is er gebeurd?
- Wat dacht je op dat moment en hoe denk je er nu over?
- Wie is er door het gebeurde beschadigd, benadeeld, en hoe?
- Hoe zorgen we ervoor dat iedere betrokkene zijn kant van het verhaal kan laten horen?
- Wat is nodig om te herstellen wat er is gebeurd?
- Wat leren we hierover voor de toekomst?

Bijlage 1 Startvragen

Beste ouders van

Het nieuwe schooljaar is weer begonnen! Jullie kinderen zijn inmiddels alweer een week op school, vaak bij een nieuwe leerkracht in de groep. Drie keer per schooljaar (in november, februari en mei) plannen we een gespreksmoment met ouders over de (school)ontwikkeling van hun kind. Daarnaast is het natuurlijk altijd mogelijk om tussendoor een afspraak te maken met de leerkracht.

Om jullie kind goed te leren kennen en aan te sluiten bij hun onderwijsbehoeften willen we jullie vragen om onderstaande vragen te beantwoorden. We denken dat het de kennismaking tussen kind, leerkracht en ouders kan versnellen. Wil je de antwoorden voor 28 augustus inleveren?

Hoe is uw kind in zijn/ haar nieuwe groep gestart?
Zijn er (vanuit het vorige schooljaar) belangrijke aandachtspunten, vragen en/of wensen voor dit schooljaar?
Heeft u specifieke verwachtingen voor dit schooljaar?
Beschrijf uw kind in 3 steekwoorden:
Is er iets veranderd in de thuissituatie?

Bijlage 2 Protocol Schorsen en verwijderen ASKO

Het bevoegd gezag van de ASKO mag een leerling in bepaalde gevallen schorsen of verwijderen. Dat betekent dat de leerling tijdelijk of definitief geen toegang heeft tot de school.

Schorsen

Het bevoegd gezag van de ASKO (lees: het College van Bestuur) mag een leerling, nadat alle betrokken belangen zorgvuldig zijn afgewogen, voor een periode van ten hoogste vijf dagen

schorsen. De directie van de betreffende school is niet bevoegd tot het schorsen van een leerling.

Het bevoegd gezag maakt, nadat de ouders door de directie van de school persoonlijk hierover zijn benaderd, schriftelijk aan de ouders bekend wat de reden is voor de schorsing. In spoedeisende gevallen zullen de ouders eerst achteraf door het bestuur kunnen worden geïnformeerd.

Uitgangspunt blijft de zorg- en onderwijsplicht van het schoolbestuur. Juist omdat die plicht alle leerlingen van de school betreft en niet alleen de te schorsen leerling, kan het noodzakelijk zijn de betreffende leerling te schorsen en hem of haar daarmee tijdelijk de toegang tot de school en het klassikale onderwijsproces te ontzeggen.

Ook stelt het bevoegd gezag de Inspectie van het Onderwijs schriftelijk in kennis van een schorsing indien deze geldt voor een periode van langer dan een dag en maakt ook bij de Inspectie van het Onderwijs de reden daartoe bekend.

Redenen voor schorsen

Uitgangspunt is dat een schorsing niet langer duurt dan noodzakelijk is.

Redenen tot schorsen zijn:

- Schorsing als **disciplinaire** maatregel. Indien rond een individuele leerling *meerdere ernstige incidenten* hebben plaatsgevonden, die zijn vastgelegd in het leerlingdossier, waarbij deze leerling jegens leerlingen of leerkrachten verbaal en/of fysiek niet-tolerabel gedrag heeft vertoond.
- indien er nog geen sprake is van *meerdere ernstige* incidenten hanteren de scholen een schoolspecifiek beleid van straffen en belonen;
- De school adviseert het bevoegd gezag omtrent de duur van de schorsing, het bevoegd gezag neemt hierover het besluit.
- Schorsing als **ordemaatregel** in die situaties waarbij *de voortgang van het onderwijs* als zodanig in het geding als ook de veiligheid en het welzijn van de leerling in kwestie en die van de medeleerlingen en van de medewerkers. In dat geval hangt de duur van de schorsing af van het in voldoende mate hersteld zijn van de orde c.q. van de aanwezigheid van extra voorzieningen die de terugkeer van de leerling verantwoord doen zijn. Ook hier geldt een maximum van vijf schooldagen. Indien na terugkeer van de geschorste leerling opnieuw een zoals hierboven beschreven situatie ontstaat zal het bevoegd gezag opnieuw tot schorsing overgaan.

Gedurende de schorsingsperiode rust een zekere onderwijsverantwoordelijkheid op de school, waarbij de voortgang van het onderwijs van de geschorste leerling in het oog moet worden gehouden. Dit alles binnen de grenzen van het redelijke en de mogelijkheden van de school en het schoolbestuur; een onderwijspakket zal geen gelijkwaardig buitenschools onderwijsprogramma kunnen of hoeven bieden.

Samenvattend:

- Alleen het bevoegd gezag is bevoegd om te schorsen; De schorsing duurt zo kort mogelijk en maximaal 5 schooldagen;
- Het schorsingsbesluit wordt schriftelijk en gemotiveerd bekend gemaakt aan de ouders, wanneer de schorsing langer duurt dan één schooldag wordt de Inspectie van het Onderwijs schriftelijk in kennis gesteld;

Verwijderen

Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid om, nadat alle betrokken belangen zorgvuldig zijn afgewogen, een leerling in bepaalde gevallen te verwijderen. Dan heeft de leerling geen toegang meer tot de school. Voor verwijdering gelden strenge regels:

- het bevoegd gezag geeft bij de ouders aan wat de reden is van de verwijdering;
- voor het besluit tot verwijdering luistert het bevoegd gezag naar het verhaal van de ouders, het verhaal van de leerling en naar het verhaal van de betrokken groepsleraar;
- het bevoegd gezag licht de leerplichtambtenaar direct in over een besluit tot verwijdering;
- het bevoegd gezag licht de Inspectie van het Onderwijs in over een besluit tot verwijdering;
- Voordat de verwijdering zal worden geëffectueerd zal de school een andere school zoeken die bereid is de leerling toe te laten.

Redenen voor verwijderen

Of het bevoegd gezag een leerling mag verwijderen, hangt af van een aantal factoren. Bij een geschil met de ouders hierover heeft de rechter hierbij het laatste woord. De volgende factoren kunnen een rol spelen:

- een leerling hoort (beter) thuis op een school voor speciaal onderwijs, de school heeft aangetoond dat de school niet meer in staat is om te voorzien in de bijzondere ondersteuningsbehoefte van de leerling;
- Wangedrag van een leerling, hetzij herhaaldelijk of éénmalig ernstig wangedrag, waarbij de sociale of zelfs fysieke veiligheid van de overige leerlingen, de leerling zelf of de leerkracht in het geding is;
- De opstelling of gedragingen van de ouders kan ook een grond opleveren voor verwijdering van een leerling indien deze opstelling of gedragingen ertoe leiden dat de school jegens de leerling geen vorm kan geven aan de pedagogisch-didactische taak.

De beslissing over de verwijdering van een leerling ligt bij het bevoegd gezag van een school, de ASKO. Ouders kunnen bij het bevoegd gezag bezwaar maken tegen het besluit tot verwijdering. Hier moet het bevoegd gezag hen op wijzen. Er zijn regels rond het indienen van bezwaar, zie daarvoor de website van de Inspectie van het Onderwijs.

Het bevoegd gezag mag een leerling pas definitief verwijderen als het voldaan heeft aan zijn zorgplicht om een andere school te vinden die bereid is de leerling toe te laten. Het bevoegd gezag moet altijd een nieuwe school voor de leerling vinden. Wanneer een vervangende school voor de leerling is gevonden kan worden overgegaan tot effectuering van het verwijderingsbesluit.

Let op:

- Gedurende de verwijderingsprocedure kan een leerling worden geschorst voor maximaal 5 schooldagen;
- De zorgplicht jegens de te verwijderen leerling blijft gelden, er zal enige vorm van onderwijsaanbod moeten blijven bestaan;
- Het verwijderingsbesluit kan worden genomen voordat een andere school is gevonden. De effectuering van het verwijderingsbesluit moet in dat geval worden aangehouden;
- Het is van groot belang de procedurele voorschriften in acht te nemen.

Bronnen:

Inspectie van het Onderwijs;

J.A. Keijser, Brussee Lindeboom Advocaten

Amsterdam, 26 juni 2015

Bijlage 3 Gymmen op de Bekkers

Twee keer per week krijgen de leerlingen van groep 1 tot en met 8 gym van een vakleerkracht gymnastiek.

Doel

Tijdens deze gymlessen werken we aan twee zogenaamde kerndoelen. In de eerste plaats trainen en oefenen we bewegings- en spelvormen. Hier draait het om de motorische ontwikkeling van de kinderen. Ze leren o.a. balanceren, klimmen, over de kop gaan, hardlopen, spelen, jongleren en springen.

Het tweede kerndoel dat centraal staat in de gymles gaat over *samen* sporten en spelen. Kinderen leren afspraken te maken en zich aan de regels te houden. Ze leren ook over zichzelf: waar ben ik goed in en hoe komt dat mijn team ten goede?

Twee belangrijke kerndoelen waar we graag tijd voor inruimen in het rooster.

Omkleden en douchen

Er is een aparte kleedkamer voor jongens en voor meisjes. Bij aankomst moeten de kinderen zich binnen 5 minuten zelfstandig omkleden. De leerkracht houdt toezicht in beide kleedkamers.

Belangrijk: als de situatie daar om vraagt gaan juffen bij de jongens naar binnen en meesters bij de meisjes, in *alle* groepen.

Pestgedrag komt vaak voor in kleedkamers. We willen dat kinderen zich veilig voelen, weten dat er toezicht is en dat er een volwassene is bij wie ze terecht kunnen met problemen of vragen.

Na de gymles doucht groep 5 tot en met 8.

Gymkleding

Gymkleding zorgt voor voldoende bewegingsvrijheid. Gymschoenen zijn verplicht: je mag niet met buitenschoenen in de zaal.

Kinderen die hun gymspullen zijn vergeten mogen de eerste keer op blote voeten en in hun gewone kleding meedoen. Vergeten ze hun gymspullen daarna nog een keer, dan blijven ze in de klas en krijgen daar extra taken.

Komt het te vaak voor, dan nemen we contact op met de ouders om te achterhalen wat de reden is. Niet mee kunnen doen met de gymles is in feite een vorm van spijbelen.